

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1971

N:o 18—20

Innehåll: Nr 18. Landskapslag om Ålands folkhögskola.
Nr 19. Landskapslag angående ändring av landstingsordningen för landskapet Åland.
Nr 20. Landskapslag om lotteriskatt.

Nr 18.

LANDSKAPSLAG

om Ålands folkhögskola.

Föredragen för Republikens President den 16 april 1971.

Utfärdad i Mariehamn den 20 april 1971.

I enlighet med Ålands landstings¹⁾ beslut stadgas:

1 kap.

Allmänt.

1 §.

Ålands folkhögskola är en internatskola, som har till uppgift att meddela allmän medborgerlig bildning. Dess verksamhet bör särskilt syfta till att bibringa eleverna insikt om deras ansvar som människor och samhällsmedlemmar. Den bör utformas så, att elevernas samarbetsvilja stärkes, deras förmåga till självständigt tänkande och kritiskt omdöme utvecklas samt deras mognad och studieintresse främjas.

2 §.

Folkhögskolan är landskapets läroinrättning och står under landskapsstyrelsens överinseende.

Undervisningsspråket är svenska.

3 §.

Folkhögskolans verksamhet må omfatta en eller flera årskurser samt särskilda ämneskurser i enlighet med vad i 3 kap. närmare stadgas.

4 §.

Folkhögskolans arbetsår begynner den 1 augusti och avslutas den sista juli därpå följande år. För varje arbetsår skall uppgöras verksamhetsplan samt läroplaner för årskurser och kursplaner för ämneskurser.

Direktionen godkänner på framställning av rektor verksamhetsplan, läroplan och kursplan, vilka i god tid innan årskurs eller ämneskurs begynner skall insändas till landskapsstyrelsen för fastställelse. Om dessa planer ändras skall förfaras på samma sätt.

2 kap.

Årskurser.

5 §.

Vid första årskursen, som bygger på av läroplikten förutsatt lärokurs, meddelas humanistisk, socialekonomisk och naturvetenskaplig undervisning. Undervisning må även meddelas i praktiska ämnen.

Undervisningen i en andra årskurs bör öka och fördjupa den kunskap och skicklighet som studerande uppnått inom ovannämnda områden av undervisningen. Undervisningen må även koncentreras till vissa ämnen och bör i huvudsak vara ordnad så att den mot-

¹⁾ Framst. nr 39/1970.
Lagutsk. bet. nr 14/1970—71.
St.utsk. bet. nr 19/1970—71.

svarar den undervisning som i riket är föreskriven för folkakademi.

Beträffande undervisningen vid en eventuell årskurs utöver en andra årskurs utfärdar landskapsstyrelsen vid behov närmare anvisningar.

6 §.

Årskurs skall omfatta minst 24 arbetsveckor eller två perioder om minst 12 arbetsveckor.

Den första årskursen skall omfatta minst 30 undervisnings- och övningstimmar i veckan.

7 §.

Antalet studerande vid första årskursen bör under två på varandra följande år i medeltal vara minst 20. I annat fall bör landskapsstyrelsen pröva huruvida verksamheten vid skolan tillsvidare skall upphöra.

3 kap.

Ämneskurser.

8 §.

Vid skolan må inom ramen för upptagna anslag anordnas särskilda ämneskurser enligt av landskapsstyrelsen fastställda kursplaner. Ämneskurs må samtidigt omfatta flera ämnen inom ramen för ett särskilt tema.

Kursplan för ämneskurs må uppgöras i samråd med övriga vuxenutbildningsanstalter i landskapet. Ämneskurs kan även anordnas i samarbete med läroanstalt eller bildningsorganisation med hemort utanför landskapet.

9 §.

Ämneskurs skall omfatta minst fem arbetsdagar och må även vara ansluten till årskurs.

Till ämneskurs skall minst tio deltagare vara anmälda, såvida icke landskapsstyrelsen av särskilda skäl tillåter att kursen anordnas för ett mindre antal.

4 kap.

Förvaltning.

10 §.

Den närmare tillsynen över folkhögskolans verksamhet och dess angelägenheter hand-

haves av en direktion. Landskapsstyrelsen utser ordförande, viceordförande och två medlemmar i direktionen samt Ålands folkhögskolas elevförbund en medlem, samtliga för fyra år räknat från den 1 december efter valet. Folkhögskolans rektor eller vid förfall för honom prorektorn ingår som självskriven medlem och sekreteraren i direktionen.

De studerande vid folkhögskolan utser inom november månad två medlemmar i direktionen för tiden från den 1 december till den 30 därpåföljande november samt två ersättare för dem. Elevrepresentanterna utses genom val, varvid alla studerande är röstberättigade och valbara. Valet förrättas av en valnämnd, bestående av en lärare och två studerande. Rektor utser valnämnd och övervakar dess verksamhet. Vid valet skall i tillämpliga delar iakttagas vad om allmänna val är stadgat såsom landskapsstyrelsen närmare föreskriver.

Direktionens uppdrag fortfar till dess ny direktion blivit tillsatt.

Direktionen är beslutför då sex medlemmar, bland dem ordföranden eller viceordföranden är närvarande.

Beslut fattas med enkel majoritet. Vid lika röstetal avgör ordförandens röst, vid val dock lottning.

Till direktionens medlemmar erlägges sammanträdesarvode såsom för landskapets kommittéer.

11 §.

Direktionen handlägger frågor rörande förvaltningen av folkhögskolans egendom och ekonomi samt om undervisningens praktiska organisation och gör nödigbefunna framställningar angående dem samt avgiver utlåtande i ärenden rörande skolans verksamhet och undervisning. I detta syfte åligger det direktionen.

1) att efter lärarkårens hörande årligen utarbета årsstat för skolan samt inom av landskapsstyrelsen föreskriven tid insända den till landskapsstyrelsen;

2) att ansvara för dispositionen av medel, anslagna till lokaliteter, undervisningsmateriel och bibliotek samt draga försorg om de inköp, som skola bekostas med dessa medel, såframt icke dessa inköp av direktionen ombetrotts skolans rektor;

3) att ansvara för dispositionen av de me-

del, som genom donation eller testamente ställt under skolans förvaltning, samt besluta om granskning av räkenskaperna beträffande dessa, såvida ej därom annorlunda bestämts;

4) att på sätt direktionen finner lämpligt verkställa inspektion av undervisningen och därvid tillse, att undervisningsmateriel och arbetsredskap skötas med omsorg och användas ändamålsenligt;

5) att bestämma läsårets samt särskilda kursers begynnelse- och avslutningsdagar och tiderna för skollov samt därom göra anmälan till landskapsstyrelsen;

6) att fastställa ordningsregler för skolan;

7) att fastställa ordningsregler för skolans elevhem samt utse en eller flera lärare till övervakare av elevhemmet ävensom i övrigt övervaka verksamheten och ordningen i elevhemmet;

8) att granska och fastställa av lärarkåren gjorda förslag till fördelning av premier och stipendier;

9) att till landskapsstyrelsen göra förslag om fördelningen av understöd till mindre bemedlade elever;

10) att årligen före utgången av juni månad avgiva berättelse till landskapsstyrelsen över skolans verksamhet; samt

11) att handlägga övriga ärenden, som enligt denna landskapslag eller skolans reglemente ankommer på direktionen.

För skolan skall direktionen uppgöra förslag till reglemente, i vilket skall ingå närmare bestämmelser om direktionens, rektors och lärarnas åligganden samt om elevernas rättigheter och skyldigheter. Landskapsstyrelsen äger stadfästa reglementet.

12 §.

Vid folkhögskolan skall för dess ledning och förvaltning finnas en rektorstjänst. Rektor leder och övervakar skolans verksamhet och deltar dessutom i undervisningen. Vid skolan må även finnas en prorektor, som har till uppgift att biträda rektor.

Till biträdande rektor må landskapsstyrelsen på förslag av direktionen utse någon lärare, som ej är av samma kön som rektor, främst för uppgifter i anslutning till internatet.

Prorektor och biträdande rektor utses av landskapsstyrelsen bland skolans lärare.

5 kap.

Lärare och annan personal.

13 §.

Vid folkhögskolan skall finnas nödigt antal lärartjänster. För läraruppgifter som icke är av bestående art må antagas tillfälliga lärare. Vid skolan må även anställas timlärare och föreläsare.

Lärare vid folkhögskolan må på sätt landskapsstyrelsen närmare besluter fullgöra viss del av sin undervisningsskyldighet såsom lärare vid annan landskapets läroinrättning, vid medborgarinstitut eller som ledare för studiecirkel, vilken understödes med landskapsbidrag.

Därjämte må vid folkhögskolan finnas nödig köks-, städ- och annan personal.

Lärare anses inneha tjänsten som huvudsyssla, om hans undervisningsskyldighet omfattar i medeltal minst 20 veckotimmar.

14 §.

Har rektors- eller lärartjänst blivit ledig, skall den besättas ordinariter. Tjänsten må dock besättas tillfälligt för högst ett arbetsår åt gången, om detta är påkallat på grund av brist på kompetenta sökande, omorganisation av undervisningen eller av annat välgående skäl. Tjänsten må även besättas tills vidare.

Timlärare anställs för årskurs eller ämneskurs, om det icke på grund av undervisningens uppläggning eller av annat skäl är nödvändigt att anställa honom för kortare tid.

15 §.

Tjänst som rektor eller lärare anslås av landskapsstyrelsen lediga att ansökas inom 30 dagar.

Rektor och lärare utses av landskapsstyrelsen sedan skolans direktion avgivit utlåtande om sökandens kompetens och lämplighet till en början på två provår, efter vilkas utgång åt honom skall utfärdas fullmakt på tjänsten, därest han befinner sig uppgiften vuxen och lämplig för tjänsten. Sökande, som tidigare erhållit utnämningssbrev för rektors- eller lärartjänst vid folkhögskola eller gymnasium, må redan före provtidens utgång tilldelas fullmakt på tjänsten.

Har rektor eller lärare, som utsetts för

provår, under denna tid visat sig olämplig för befattningen, skall landskapsstyrelsen uppsäga honom.

16 §.

Landskapsstyrelsen antager efter utlåtande av direktionen extraordinarie lärare och timlärare.

Tillfälliga föreläsare och hjälppersonal antages och entledigas av skolans rektor.

17 §.

Kompetensvillkor för rektorstjänst är, att sökanden avlagt filosofie kandidatexamen eller annan motsvarande högskoleexamen och att han i kandidatexamen eller vid särskilt förhör erhållit vitsord i vuxenfostran, folkbildningslära, pedagogik, pedagogik och didaktik eller pedagogisk ämbetsexamen samt att han praktiserat minst 24 veckor i den ordning reglementet för skolan närmare föreskriver.

18 §.

Kompetensvillkor för lärartjänst är, att sökanden avlagt slutexamen vid universitet, annan högskola eller lärarutbildningsinstitut inom vederbörande område eller vid sådan av landskapsstyrelsen godkänd annan läroanstalt, som lärarens undervisningsområde förutsätter. Ytterligare fordras i slutexamen ingående eller vid särskilt förhör erhållit vitsord i vuxenfostran, folkbildningslära, pedagogik, pedagogik och didaktik eller pedagogisk ämbetsexamen och praktik i minst 14 veckor i den ordning som framgår av reglementet.

Timlärare skall ha den erfarenhet och skicklighet som uppgiften förutsätter.

6 kap.

Studera nde.

19 §.

Studera nde vid folkhögskolan antages av direktionen.

Av den som antages till första årskursen fordras, att han fullgjort sin läroplikt eller eljest förvärvat motsvarande kunskaper, samt att han före utgången av det löpande kalenderåret fyllt 17 år.

För inträde i andra årskursen fordras att sökanden genomgått första årskursen vid

skolan eller en grundkurs om minst 24 arbetsveckor vid egentlig folkhögskola i riket eller på annat sätt inhämtat motsvarande mått av kunskaper och färdigheter samt att han före utgången av det löpande kalenderåret fyllt 18 år.

Om skäl därtill är må direktionen till första årskursen antaga sökande, som fyllt 16 år och till andra årskursen sökande, som fyllt 17 år.

20 §.

Av deltagare i ämneskurs fordras att han äger de förkunskaper som skall finnas angivna i den för kursen fastställda planen.

21 §.

Studera nde vid folkhögskolan är skyldig att erlägga av landskapsstyrelsen fastställda kurs- och elevhemsavgifter.

22 §.

De bidrag som utgår till mindre bemedlade studera nde fördelas av landskapsstyrelsen, till vilken direktionen senast inom mars månad insänder på fastställd blankett däri förutsatt utredning angående varje mindre bemedlad studera nde. Angående förutsättningarna för erhållande av och storleken av nämnda bidrag gäller vad därom i riket är stadgat.

Inom ramen för i enskilda årsstaten upptaget anslag må särskilda stipendier fördelas bland folkhögskolans studera nde.

7 kap.

Särskilda bestämmelser.

23 §.

Angående de bidrag som skall upptas i ordinarie årsstaten för skolans behov, gäller vad därom i riket är stadgat om statsbidrag i motsvarande fall.

24 §.

Landskapsstyrelsen besluter om disciplinära åtgärder mot rektor eller lärare på grund av försummelse, förseelse eller olämpligt uppförande i tjänsten genom att tilldela vederbörande varning, suspendera honom på viss tid, högst tre månader, samt bestämma att avlöningen för sagda tid skall vara förverkad, eller entlediga honom.

25 §.

För upprätthållande av folkhögskolans inre ordning må rektor efter överläggning med lärarkåren tilldela studerande varning och, om detta visar sig otillräckligt, relegera honom för viss tid. Beslut om relegering för längre tid än en månad skall underställas direktionen för godkännande.

26 §.

I landskapsstyrelsens beslut i ärenden som

Mariehamn, den 21 december 1970.

avses i 15 § 2—3 mom. må ändring icke sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 1971.

Genom denna lag upphäves landskapslagen den 16 april 1952 angående Ålands folkhögskola (21/52). Dock skall den tidigare direktionens uppdrag fortfara till dess ny direktion blivit tillsatt enligt denna lag.

På landstingets vägnar:

T H. E R I K S S O N
talman.

Eliel Persson
vicesalman.

Valter Nordas
vicesalman.

Nr 19.

LANDSKAPSLAG

angående ändring av landstingsordningen för landskapet Åland.

Föredragen för Republikens President den 26 mars 1971.

Utfärdad i Mariehamn den 6 april 1971.

I enlighet med Ålands landstings¹⁾ beslut ändras 43 § 1 mom. landstingsordningen för landskapet Åland den 14 mars 1951 (14/51) samt fogas vid 7 § ett nytt 2 mom. såsom följer:

7 §.

 Annan ledamot av landskapsstyrelsen samt ersättare i landskapsstyrelsen skall för den tid detta uppdrag varar frånträda sitt landstingsmannaupdrag. Utsedd ersättare skall för samma tid inträda i landstinget i hans ställe.

Mariehamn, den 21 december 1970.

43 §.

Landshövdingen och lantrådet äga rätt att övervara landstingets plena och deltaga i överläggningarna, men icke i besluten. Lag samma vare beträffande ledamot i landskapsstyrelsen. Vill någon av de ovan nämnda yttra sig, gives honom ordet framom andra.

 Denna lag träder i kraft den 1 januari 1972.

På landstingets vägnar:

T. H. ERIKSSON
 talman.

Eliel Persson
 vicetalman.

Valter Nordas
 vicetalman.

¹⁾ Mot. nr 3/1970—71.
 Lagutsk. bet. nr 8/1970—71.
 St.utsk. bet. nr 14/1970—71.

Nr 20.

LANDSKAPSLAG

om lotteriskatt.

Föredragen för Republikens President den 26 mars 1971.

Utfärdad i Mariehamn den 6 april 1971.

I enlighet med Ålands landstings¹⁾ beslut stadgas:

På vinst, som erhållits vid i Finland anordnade lotterier eller utlottningar av premieobligationer eller vinst som erhållits vid vadhållning, som med vederbörligt tillstånd anordnats i samband med inhemska idrotts- eller djurtävlingar, samt på pris eller under annan benämning erhållen vinst, som utfallit vid annan i Finland offentligt anordnad dragning, gissningstävlan, vadhållning eller

annat därmed jämförligt förfarande, som helt eller delvis beror av slumpen, skall till kommunen erläggas lotteriskatt i enlighet med vad därom är stadgat i lotteriskattelagen av den 10 april 1970 (FFS 259/70) och dess verkställighetsföreskrifter.

Sker framdeles ändring i sagda lagstiftning, skall de ändrade stadgandena gälla i landskapet från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket.

Mariehamn, den 21 december 1970.

På landstingets vägnar:

T. H. ERIKSSON
talman.

Elieel Persson
vicesalman.

Valter Nordas
vicesalman.

¹⁾ Framst. nr 35/1970.
Lag- o. ek. utsk. bet. nr 2/1970—71.
St. utsk. bet. nr 11/1970—71.

Nr 18—20 utgiven från tryckeriet den 4 maj 1971.
MARIEHAMN 1971. ÅLANDS TIDNINGSTRYCKERI AB.